تشابه روایات موضوعیت یقین در صوم و در وقت نماز

چیزی که از این چهار مورد، مقصودم هست این است: مواردی هست که شبیه مانحن فیه است. من نشد عروه پنجاه حاشیه را نگاه کنم. احتمال قریب به یقین میدهم تمام این اجلهای که بعد از صاحب کفایه در صوم این را فرمودند، در مسأله وقت نماز با اینکه لسان، نزدیک هم است، این را نفرمودهاند؛ یعنی بیایند یقین را جزء وجوب بکنند و وجوب را منوط به آن بکنند.

صاحب کفایه فرمودند برو ببین که در وسائل ایشان بابی را با همین عنوان ایجاد کرده. باب سوم احکام شهر رمضان بود. صاحب وسائل اینطور فرمودند:

> **باب ان علامة شهر رمضان وغيره رؤية الهلال، فلا يجب الصوم الا للرؤية أو مضي ثلاثين، ولا يجوز الافطار في آخره الا للرؤية أو مضي ثلاثين وانه يجب العمل في ذلك باليقين دون الظن**[1]

«وانه يجب العمل في ذلك باليقين دون الظن»؛ به احتمال زیاد منظور صاحب کفایه از اینکه گفتهاند ایشان عنوانی را منعقد کردهاند همین است.

همین صاحب وسائل در باب وقت صلات شبیه همینها را دارند. یعنی همین نحو از باب را میفرمایند. یکی از آنها را دیروز عرض کردم. یکی از آنها باب سیزدهم از ابواب مواقیت صلات بود؛ « باب بطلان الصلاة قبل تيقن دخول الوقت وان ظن دخوله، و وجوب الإعادة في الوقت والقضاء مع خروجه الا ما استثني[2]». دیگری هم باب پنجاه و هشت بود. «باب وجوب العلم بدخول الوقت[3]».

برای اینکه می خواهم جلسه بعد وارد ادامه بحث بشوم این چهار مورد را سریع عرض میکنم تا مقصود خودم را بگویم که در اینجا چطور همه قبول دارند و تفاوتها در چیست. چطور شد به صوم که رسیدیم، یک دفعه فضا اینطور سنگین میشود که یقین شرط وجوب میشود اما آن جا نشده است. تفاوت آنها چیست؟

---

[1] وسائل الشيعة - ط الإسلامية ج۷ص۱۸۲

[2] همان ج ۳ ص۱۲۲

[3] همان ج ۳ ص۲۰۳

بازبینی #2
ایجاد شده 30 مه 2026 15:31:58 توسط ... .
به روزرسانی شده 30 مه 2026 15:32:58 توسط ... .